

логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики і процесу оцінювання їх сформованості (під час проходження практик і держаної атестації), проводити круглі столи, науково-практичні та методичні конференції.

Список використаних джерел

1. Кислий В. М., Біловодська О. А. Логістика: теорія і практика: навчальний посібник. Київ: Центр уч. л-ри, 2010. 360 с.
2. Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України: монографія / за наук. ред. Є. В. Крикавського, О. В. Дейнеги. Львів-Рівне: О. Зень, 2022. 310 с.
3. Маркетинг: навч. посібник. Вид. 2-ге / О. Гладунов та ін. Рівне: Волинські береги, 2013. 336 с.
4. Robul Yu., Deineha O., Prokopenko M., Novikova N., Lukianykhina O., Baistriuchenko N. Cyber sales as the latest tool for optimizing an enterprise strategy. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC & TECHNOLOGY RESEARCH*. V. 9, ISSUE 02. 2020. PP. 5264-5268.
5. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту. Рівне: РДГУ. 2020. 20 с.
6. Освітні технології: навч.-метод. посібник / за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ, 2002. 255 с.
7. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків: ХНПУ, 2018. 457 с.
8. Терещенко Т. С. Теоретичні аспекти формування організаційної компетентності майбутніх фахівців. *Науковий вісник університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка. Психологія. Філософія*. 2016. Вип. 253. С. 285-289.

References

1. Kyslyi, V. M., Bilovodska, O. A. (2010). Logistyka: teoriya i praktyka [Logistics: theory and practice]. Navchalnyi posibnyk. Kyiv, Tsentri uchbovoyi literatury, Ukraine. 360.
2. Krykavskiyi, YE. V., Deynega, O. V. (2022). Marketyng i logistyka u vstanovlenni tsyvrovoyi ekonomiky [Marketing and logistics in establishing a digital economy]. Monografiya. Rivne, Zenj, Ukraine. 310.
3. Gladynov, O., Deynega, I., Deynega, O., Krykavskiyi, YE., Mykytyn, T., Pochtovyuk, O. (2013). Marketyng [Marketing]. Navchalnyi posibnyk. Rivne, Volynsji oberegy, Ukraine. 336.
4. Robul, Yu., Deineha, O., Prokopenko, M., Novikova, N., Lukianykhina, O., Baistriuchenko N. (2020). Cyber sales as the latest tool for optimizing an enterprise strategy. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC & TECHNOLOGY RESEARCH*. V. 9, ISSUE 02, 5264-5268.
5. Fizychna kylvtura i sport [Physical culture and sports]. Osvitnyo-profesiyana programa pershogo (bakalavrsjkogo) rivnya vyshchoyi osvity. (2020). Rivne, RDGU, Ukraine. 20.
6. Pyekhota, O. M. (2002). Osvitni tekhnologiyi [Educational technologies]. Navchalno-metodychnyi posibnyk. Kyiv, Ukraine. 255.
7. Prokopenko, I. F. (2018). Pedagogichni tekhnologiyi v pidgotovtsi vchyteliv [Pedagogical technologies in teacher training]. Navchalnyi posibnyk. Kharkiv, KhNPU, Ukraine. 457.
8. Tereshchenko, T. S. (2016). Teoretychni aspekty formuvannya organizatsiyanoi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv [Theoretical aspects of the formation of organizational competence of future specialists]. *Naukovyi visnyk universytetu bioreresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrainy. Seriya "Pedagogika. Psykhologiya. Filisifiya"*, 253, 285-289.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).21

УДК 796. 035: 796.332] – 057.874

Гордієнко О.І.

старший викладач кафедри спортивних дисциплін і туризму
Університету Григорія Сковороди, м. Переяслав

ORCID: 0000-0001-7703-5859

ФУТБОЛ ЯК ЗАСІБ ЗАЛУЧЕННЯ ШКОЛЯРІВ ДО ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглянуто особливості залучення школярів до оздоровчо-рекреаційної діяльності з використанням засобів футболу, оскільки цей вид спорту широко використовується в різних ланках системи фізичного виховання. **Мета.** Визначення принципів, залучення школярів до оздоровчо-рекреаційної діяльності з використанням засобів футболу. **Методи.** Аналіз науково-методичної літератури, спостереження, порівняння. **Результати.** Колективний характер футбольної діяльності виховує почуття дружби та взаємодопомоги, розвиває такі моральні якості, як почуття відповідальності, поваги до партнерів і суперників, дисциплінованість, активність. Кожен футболіст може проявити свої особисті якості: самостійність, ініціативу, творчість. Разом з тим, гра вимагає підпорядкування особистих прагнень інтересам колективу. Систематичні заняття футболу у різних кліматичних і метеорологічних умовах сприяють фізичному загартуванню, підвищують опірність захворюванням і підсилюють адаптаційні

можливості організму. При цьому виховуються важливі звички до постійного дотримання побутового, трудового, навчального та спортивного режимів. У статті футбол розглядається як вид рекреаційної діяльності. Дано оцінку мотивації до занять футболом серед дітей молодшого шкільного віку. Показано, що для більшості з них рекреаційні ігри є засобом зміцнення здоров'я і гарного самопочуття. Визначено оздоровчий ефект гри в футбол і його доступність. Встановлено, що особливістю гри є велика різноманітність рухових дій. Гра ногою, головою, грудьми вимагає високої координації рухів, рухливості в суглобах. Майстерність виконання технічних прийомів ногою (частиною тіла, набагато менш диференційованою, і пристосована для таких рухів, ніж рука) викликає захоплення як глядачів, так і самих учасників гри. **Висновки.** У статті доведено, що оздоровчий ефект від гри у футбол забезпечується динамічною роботою, різноманітністю м'язових навантажень на свіжому повітрі. Гра супроводжується розвитком усіх якісних сторін рухової діяльності. Велике розмаїття рухових дій сприяє творчому відтворенню нових умовно-рефлекторних зв'язків, а отже, оволодінню новими формами рухів, що збагачує руховий досвід юних спортсменів.

Ключові слова: футбол, рекреаційна гра, мотивація, загальноосвітній заклад.

Gordienko O. Football as a means of involving schoolchildren in health and recreational activities. The peculiarities of involving schoolchildren in health and recreational activities with the use of football are considered, as this sport is widely used in various parts of the physical education system. **The aim.** Defining principles, involving students in health and recreational activities using football. **Methods.** Analysis of scientific and methodological literature, observation, comparison. **Results.** The collective nature of football nurtures a sense of friendship and mutual assistance, develops such moral qualities as a sense of responsibility, respect for partners and rivals, discipline, activity. Each player can show their personal qualities: independence, initiative, creativity. However, the game requires the subordination of personal aspirations to the interests of the team. Systematic football lessons in different climatic and meteorological conditions promote physical hardening, increase resistance to disease and strengthen the body's adaptive capacity. At the same time, important habits of constant observance of domestic, labor, educational and sports regimes are nurtured. The article considers football as a type of recreational activity. The assessment of motivation to play football among children of primary school age is given. For most of them, recreational games have been shown to be a means of improving health and well-being. The health-improving effect of playing football and its availability have been determined. It is established that the feature of the game is a great variety of motor actions. Playing with the foot, head, chest requires high coordination of movements, mobility in the joints. The skill of performing techniques with the foot (part of the body, much less differentiated, and adapted to such movements than the hand) is admired by both spectators and the participants of the game. **Conclusions.** The article proves that the health effect of playing football is provided by dynamic work, a variety of muscular loads in the fresh air. The game is accompanied by the development of all quality aspects of motor activity. The great variety of motor actions promotes the creative reproduction of new conditioned-reflex connections, and, consequently, the mastery of new forms of movement, which enriches the motor experience of young athletes.

Keywords: football, recreational game, motivation, secondary school.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дуже важливим фактором, що впливає на інтерес до будь-якої діяльності, є мотивація. Наприклад, до фізкультурно-оздоровчої діяльності вона впливає з різних потреб, які розподілені на три групи: потреба в русі, у виконанні обов'язків учня і у спортивній діяльності [6, с. 230]. Потреба людини в русі є базовою, вродженою. У різних індивідів вона виражена по-різному, що залежить як від генетичних, так і соціальних факторів [2, с. 52].

Рекреаційна діяльність молоді являє собою сукупність занять для організації відпочинку або проведення вільного час. Вона спрямована на розвиток фізичних сил, підвищення рівня емоційного стану, оздоровлення, розвиток особистих якостей, надбання певних знань, навичок та іншого. Характер прояву обумовлений передусім віковими рекреаційними потребами молодих людей [7, с. 230].

Тенденції способу життя сучасних дітей 7–10 років свідчать про низький рівень їхньої рухової активності [8, с. 14]. Як показує практичний досвід, заохотити дітей до додаткових занять футболом у загальноосвітніх школах легше, ніж до занять менш популярними і доступними видами фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Раціонально організоване дозвілля на основі застосування різноманітних форм заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування, таких як гра у футбол, є перспективним напрямом підвищення рухової активності. Рухова діяльність людини не може вважатись самодостатньою без гармонії розумового, фізичного та духовного розвитку [9, с. 23]. Рекреаційна діяльність неоднорідна за своїм складом. Футбол займає провідне місце в процесі фізичної рекреації, дозволяючи на високому емоційному рівні ефективно вирішувати, як лікувальні, так і виховні завдання.

Гра у футбол, як засіб рекреації володіє рядом якостей, основним із яких є висока емоційність. Емоції в грі мають складний характер. Це і задоволення від м'язової роботи у грі, від почуття бадьорості і енергії, від можливості дружнього спілкування у колективі, від досягнення поставленої у грі мети [9, с. 23].

Футбол належить до таких проявів ігрової діяльності, в яких яскраво виражена роль рухів. Вони спрямовуються на подолання різних труднощів на шляху до досягнення поставленої мети. Під час проведення занять з футболу формуються витримка, самовладання, правильне реагування на невдачу [8, с. 11].

У грі в футбол створюються найсприятливіші умови для виховання фізичних якостей. Вона позитивно впливає на розумовий розвиток дітей, організаторські навички, формування особливості. При проведенні занять з футболу в силу їх специфічності насамперед вирішуються задачі власне фізичного виховання [9, с. 34].

Характерна особливість гри у футбол – комплексність впливу на організм і на всі сторони особистості дитини. Активна рухова діяльність і позитивні емоції, викликані нею, підсилюють усі фізіологічні процеси в організмі, поліпшують роботу усіх органів і систем. Несподівані ситуації, що виникли під час гри, привчають дітей доцільно використовувати набуті рухові навички і уміння. У грі одночасно здійснюється фізичне, розумове, моральне, естетичне і трудове виховання [10, с. 7].

Аналіз науково-методичної літератури [5, с. 46, 6, с. 12] дозволяє зробити висновок, що в ряді актуальних напрямів здорового способу життя населення одне з головних місць займає проблема залучення до занять футболом дітей молодшого шкільного віку. У зв'язку з цим тема дослідження є актуальною.

Мета дослідження – проаналізувати особливості гри у футбол як рекреаційного виду діяльності.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури та мережі Інтернет; педагогічне спостереження; метод порівнянь і зіставлень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вперше слово «мотивація» застосував А. Шопенгауер в статті «Чотири принципи достатньої причини». Потім цей термін міцно увійшов у науку для пояснення причин поведінки людини [2, с. 52].

Нині мотивація як психічне явище трактується по-різному. В одному випадку – як сукупність факторів, що підтримують і направляють, тобто визначають поведінку, в іншому – як сукупність мотивів, або як спонукання, що викликає активність організму і визначає її спрямованість. Крім того, мотивацію розглядають як процес психічної регуляції конкретної діяльності, дії мотиву і як механізм, що визначає виникнення, напрям і способи здійснення конкретних форм діяльності, як сукупну систему процесів, що відповідають за спонукання і діяльність [2, с. 53].

Вирізняють два типи мотивації: первинну, котра проявляється у формі потреби, потягу, драйву, інстинкту, і вторинну, що визначається в формі мотиву. Отже, в даному випадку має місце ототожнення мотиву з мотивацією. Мотив як форма мотивації виникає тільки на рівні особистості і забезпечує особистісне обґрунтування рішення діяти в певному напрямку для досягнення певних цілей, і з цим не можна не погодитися [6, с. 234].

У багатьох випадках психологи під мотивацією мають на увазі детермінацію поведінки, тому виділяють зовнішню та внутрішню мотивацію. Таким чином, ні в розумінні суті мотивації, її ролі в регуляції поведінки, ні в розумінні співвідношень між мотивацією і мотивом немає єдності поглядів. У багатьох роботах ці два поняття використовують як синоніми. Вихід із цього становища, на нашу думку, полягає в тому, щоб розглядати мотивацію як динамічний процес формування мотиву (як основи вчинку) [7, с. 23]. Мотивація до фізкультурно-оздоровчої діяльності впливає з різних потреб, які розподілено на три групи: потреба в русі, у виконанні обов'язків учня і в спортивній діяльності [9, с. 23].

З віком потреба в руховій активності змінюється. Якщо у дітей 5 – 7 років середньодобовий обсяг основних локомоцій становить, за даними ряду авторів, 7 – 8 км у хлопчиків і 6,5 – 7,5 км у дівчаток, то у молодших школярів, відповідно, 12 і 8,5 км – у 7 років, 18,5 і 14,5 км – у 9 років. Потім добова активність починає знижуватися і в 13 – 15 років становить 12 – 16 км, а в 10-му класі – 10 – 12 км на добу. У студентів обсяг локомоцій за добу стає ще меншим, але це можна пояснити режимом навчання [1, с. 129].

Звичайно, ці дані дуже приблизні, тому що рухова активність людини визначається багатьма кліматичними і соціальними чинниками. Проте, незважаючи на це, можна констатувати, що найбільша потреба в руховій активності – у молодших школярів, і що у хлопців вона виражена більше, ніж у дівчат.

Абсолютна більшість школярів зазначає, що їх цікавить фізична культура. Навіть у старших класах кількість таких учнів досягає 80–90 %. Більшість старшокласників систематично дивляться телепередачі на спортивні теми, багато з них регулярно відвідують спортивні змагання. Та інтерес цей пасивний, оскільки більшість школярів самі фізкультурою не займаються. Таким чином, «свідомий» мотив, що сформувався під впливом батьків і засобів масової інформації, не став переконанням, не перетворився на «дієвий» [4, с. 48].

Серед тих, хто займається фізкультурою в тій чи іншій формі, основними мотивами, за даними багатьох досліджень, є: зміцнення здоров'я, отримання задоволення від занять (приємне дозвілля), спілкування, спонукання батьками. У частини учнів мотивованість відвідування уроків

фізичної культури відсутній, вони намагаються пропускати їх, але більша частина школярів йде у спортивні секції та сама обирає види занять.

Психологічними (суб'єктивними) причинами пропусків занять з фізкультури є:

– відсутність інтересу до уроків фізкультури у зв'язку з тим, що на них не задовольняються потреби і схильності учнів;

– сором'язливість учнів, обумовлена слабким фізичним розвитком і непосильністю запропонованих завдань, що може викликати глузування товаришів [9, с. 24].

Такий вид спорту, як футбол був і залишається номер один у світі і в нашій країні, зокрема. Безліч школярів (в основному хлопчиків), спостерігаючи по телевізору або з трибун стадіону за матчами футбольних команд різного рівня, переймаються духом боротьби, напруження, суперництва і йдуть або на будь-яку підходящу площадку «ганяти» м'яч, або записуватися в секцію футболу.

Цей вид оздоровчо-рекреаційної діяльності також приваблює своєю доступністю. Грати можна практично на будь-якому рівному місці. Особливістю гри є велика різноманітність рухових дій, ефективність використання яких продиктована і визначається обстановкою, що постійно змінюється. Кожен гравець повинен уміти переміщатися бігом в різних напрямках, обличчям та спиною вперед, приставними та схрещеними кроками в одну чи іншу сторону, швидко змінювати спосіб і швидкість пересування, одночасно тримаючи в полі зору ігровий майданчик, розташування партнерів та суперників, переміщення м'яча.

Гравцю необхідно володіти своїм тілом в опорному і безопорному положенні, вміти різко зупинитися, миттєво змінювати напрямок, повертатися на місці і в русі, правильно падати, виконувати елементарні акробатичні елементи (перекати, групування).

Можливість суперництва в силі, швидкості та спритності, розгадування «хитромудрих» комбінацій, застосування ефективних і несподіваних прийомів, результатом яких є забитий гол, представляють величезні творчі можливості для фізичного вдосконалення. Це робить гру «народною» та доступною не тільки для підлітків, а й для людей зрілого віку.

У той самий час футбол висуває дуже високі вимоги до морально-вольових якостей. Високого рівня майстерності здатні домогтися лише наполегливі люди, десятки і сотні разів відпрацьовуючи одні і ті самі прийоми. Але навіть неодноразово повторені рухові дії набувають щораз нових характеристик: різної сили удар ногою або головою, зміна напрямку польоту м'яча, висоти відскоку, величини амплітуди замаху тощо. Тому буквально в кожному дворі ми стикаємося з дітьми та підлітками, що методично відпрацьовують удари по м'ячу або азартно ганяють м'яч по умовно позначених кордонах уявного футбольного поля.

Велика розмаїтість рухових дій футболіста сприяє творчому відтворенню нових умовно-рефлекторних зв'язків і, відповідно, оволодінню новими формами рухів, що збагачує руховий досвід того, хто займається.

Регулярні заняття розвивають і удосконалюють сенсорні системи, передовсім рухову, зорову і слухову. В результаті покращується швидкість простої та складної рухової реакції, значно збільшується поле зору, поліпшується глибинний зір, підвищується сприйняття швидкості руху предметів у просторі, удосконалюється гострота слуху.

Висновки. Оздоровчий ефект під час гри у футбол забезпечується динамічною роботою, різноманітним м'язовим навантаженням на свіжому повітрі. Гра супроводжується розвитком усіх якісних сторін рухової діяльності, вдосконаленням вегетативних функцій. Футбол характеризується роботою змінної потужності – від помірної до максимальної. Це сприяє вдосконаленню діяльності дихальної та серцево-судинної систем, які повинні швидко включатися в інтенсивну роботу і відновлюватися при зміні характеру діяльності.

Футбол висуває високі вимоги до моральної сторони особистості: відповідальність за свої дії та дії партнерів, працьовитість, вміння долати втому, гідно поводитися в спірній ситуації, стійко переносити травми різного характеру, не накопичуючи образ на суперника.

Перспективи подальших досліджень мають бути спрямовані на вивчення практичних аспектів організації та проведення змагань з футболу серед дітей молодшого шкільного віку в загальноосвітніх школах.

Список використаних джерел

1. Гакман А.В. Характеристика засобів фізичної рекреації в оздоровчих таборах відпочинку та їх рекреаційний ефект. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. 2013. Вип. (112) 3. С. 129–131.

2. Данилевич М. Професійна підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до рекреаційно-оздоровчої діяльності: Теоретико-методичний аспект: монографія. Львів: Піраміда, 2018. 460 с.

3. Круцевич Т.Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навчальний посібник. Київ: Олімпійська література, 2010. 248 с.

4. Леденцова О.В. Соціально-психологічні аспекти рекреації молоді в сучасних умовах. *Теоретичні та прикладні проблеми психології*: зб. матеріалів наук-практ. конф. Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля, 2009. Вип. (1) 21. С. 48–59.
5. Мороз Ю.М. Рухливі ігри як одна із форм рекреаційної діяльності. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Сер. Педагогічні науки*. 2018. Вип. (4) 1. С. 194–201.
6. Мороз Ю.М. Значення впливу рухливих ігор на розвиток особистості в сфері рекреації. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип. 25. С. 230–234.
7. Олексієнко Я.І., Гулько П.М. Теорія, види та технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності: навчально-методичний посібник. Черкаси : ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2018. 260 с.
8. Ярій Р.О. Вплив занять футболом на морфофункціональний статус дітей молодшого шкільного віку: автореф. дис. ... канд. н. з фіз. вих. та сп.: 24.00.02. Харків, 2010. 25 с.
9. Cale A. *The Official Fa Guide to Psychology for Football*. Hodder & Stoughton; 2004. 200 p.
10. Garcés E. Síndrome de Peter Pan – quando a «jovem promessa» não se torna maceteza. *Futebolista*. 2006. 44–46.

Reference

1. Hakman A.V. (2013). Kharakterystyka zasobiv fizychnoi rekreatsii v ozdovorovykh taborakh vidpochynku ta yikh rekreatsiyni efekty [Characteristics of physical recreation facilities in recreation camps and their recreational effect]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Ser. Pedahohichni nauky. Fizychnye vykhovannia ta sport*. Vyp. (112) 3, 129–131.
2. Danylyevych M. (2018). Profesiina pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu do rekreatsiino-ozdorovchoi diialnosti: Teoretyko-metodychnyi aspekt [Professional training of future specialists in physical education and sports for recreational and recreational activities]: monohrafiia. Lviv: Piramida, Ukraine, 460.
3. Krutsevych T.Iu. (2010). Rekreatsiia u fizychnii kulturi riznykh hrup naselennia: navchalnyi posibnyk [Recreation in physical culture of different population groups]. Kyiv: Olimpiiska literatura, Ukraine. 248.
4. Ledenova O.V. (2009). Sotsialno-psykhohichni aspekty rekreatsii molodi v suchasnykh umovakh [Socio-psychological aspects of youth recreation in modern conditions]. *Teoretychni ta prykladni problemy psykhohihii: zb. materialiv nauk-prakt. konf. Skhidnoukr. nats. un-tu im. V. Dalia*, Vyp. (1) 21, 48–59.
5. Moroz Yu.M. (2018). Rukhlyvi ihry yak odna iz form rekreatsiinoi diialnosti [Mobile games as a form of recreational activity]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ser. Pedahohichni nauky*, (4)1, 194–201.
6. Moroz Yu.M. (2019). Znachennia vplyvu rukhlyvykh ihor na rozvytok osobystosti v sferi rekreatsii [The importance of the influence of mobile games on the development of personality in the field of recreation]. *Aktualni pytannia humanitarykh nauk*, 25, 230–234.
7. Oleksiienko Ya.I., Hunko P.M. (2018). Teoriia, vydy ta tekhnologii ozdovorcho-rekreatsiinoi rukhovoi diialnosti [Theory, types and technologies of health-recreational motor activity]: navchalno-metodychnyi posibnyk. Cherkasy : ChNU imeni B. Khmelnytskoho, Ukraine. 260.
8. Yariy R.O. (2010). Vplyv zaniat futbolom na morfofunktsionalnyi status ditei molodshoho shkilnoho viku [The influence of football classes on the morphofunctional status of children of primary school age]: Abstract of Candidate's thesis. Kharkiv, Ukraine. 25.
9. Cale A. (2004). *The Official Fa Guide to Psychology for Football*. Hodder & Stoughton; 200.
10. Garcés E. (2006). Síndrome de Peter Pan – quando a «jovem promessa» não se torna maceteza. *Futebolista*. 44–46.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).22

УДК 37.011.3–051

Грибан Г.П.

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення
Житомирського державного університету імені Івана Франка, м. Житомир
ORCID: 0000-0002-9049-1485

ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОДНА З ВИМОГ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОГО ТРЕНЕРА

У статті розкрито проблемні питання формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх тренерів у сучасних видах спорту. Обґрунтовані питання професійного мовлення сучасного тренера. Доведено, що формування професійно-комунікативних компетентностей сучасних тренерів має розглядатися як цілісна система взаємопов'язаних компонентів. Встановлено, що професійно-комунікативна компетентність тренера є динамічною комбінацією знань, умінь, практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних, громадянських і вольових якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність тренера успішно здійснювати професійну діяльність на різних рівнях від дитячо-юнацьких спортивних шкіл до національних збірних команд країни. Знання мови – це один із компонентів професійної підготовки тренера, адже мова виражає думку, є засобом пізнання і